

DE JEUGD IN DE VAKBEBEWEGING

De Jeugd in de Vakbeweging

door Corn. Mertens

EEN vraagstuk dat meer dan ooit in het midden der belangstelling staat! In de eerste jaren van het bestaan der vakbonden, ieder in eigen beroep of bedrijf, alle middelen aanwendend om den toestand der beoefenaars van het vak zooveel mogelijk te verbeteren, werd er niet erg veel aandacht besteed aan de jongeren, wier taak het nochtans is later de plaats der anderen in te nemen. Wat in den vakbond voorkwam weerspiegelde de toestanden in de werkhuizen. Inderdaad, in vele vakken werden de leerjongens niet steeds als toekomstige vaklui behandeld. In de eerste tijden moesten velen maar de taak van loopjongen en zoo meer vervullen, terwijl in meerdere stielen de leerjongens, wilden zij iets van het vak snappen, hun kijkers goed moesten openzetten, zonder door den ouderen gezel te worden opgemerkt.

Als men de statuten der eerste vakbonden onderzoekt, dan vindt men in talrijke een bepaling aangaande het bedrag van het loon dat moest gewonnen worden om als lid te kunnen worden opgenomen. Later zag men afzonderlijke groepen oprichten voor de leerjongens en halve gasten, en nog later voorzag men in de statuten den ouderdom van aanneming in stede van het loon. Vooral vanaf de jaren 1909-1911, toen de « centralisatie » in de vakbeweging aller aandacht gaande maakte, begon men, in het algemeen, de jongelui vanaf 14- of 15-jarigen ouderdom in den vakbond op te nemen.

Maar deze opname had, om zoo te zeggen,

hetzelfde karakter als deze der oudere vakmensen. De jongeren moesten zich in het vakverenigingsleven inwerken zonder dat vanwege de ouderen daar in het bijzonder iets voor gedaan werd. Langzamerhand kwam daar verandering in, vooral te beginnen van de na-oorlogsjaren, en dit in alle nijverheidslanden waar de vakbeweging een grooten bloei doormaakte.

Van de Syndikale Kommissie mag worden gezegd, — alhoewel dit ongelukkig wel eens ontkend wordt, — dat ze al gedaan heeft wat in hare bevoegdheid en macht ligt om er toe te komen dat het vraagstuk van de jeugd in de vakbeweging een degelijke oplossing gegeven worde. Het is wellicht niet ongepast te wijzen op het feit dat bij elke gelegenheid de Syndikale Kommissie zelfs de medewerking der jongeren nastreefde. Wanneer zekere nummers van de *Belgische Vakbeweging* aan een bepaald onderwerp van aktueelen aard gewijd werden (zooals, bij voorbeeld, het bestrijden van den oorlog, enz.), hebben we niet gearzeld de jongeren te verzoeken hunne medewerking te verleen.

In sommige omstandigheden werd nog meer gedaan. Bij voorbeeld, in de laatste maanden van 1922, toen het internationaal antioorlogskongres degelijk in onze vakbeweging werd voorbereid; toen na de crisis van 1920-1921 de vakbeweging een tijdperk van groote bedrijvigheid beleefde, met het oog op de heraanpassing der loonen, en ook om het teruggaan van het ledental in de mate van het mogelijke te beperken, — iets wat ons, helaas! niet steeds

gelukken mocht, — werd door de Syndikale Kommissie een ernstig beroep op de jeugd gedaan. We gaven toen, op zeer groote oplage verspreid, een bijzonder nummer uit van *Ontwikkeling*, het jammer genoeg verdwenen orgaan van onze Centrale voor Arbeidersopvoeding, geheel en gansch aan de jeugd gewijd.

Men zal het ons voorzeker niet ten kwade duiden indien we hier enkele aanhalingen overdrukken van het artikel, dat we in dit bijzonder nummer aan « De plichten der jeugd » gewijd hebben?

« Maar de geweldige ontwikkeling onzer vakbeweging sindsdien, heeft meer dan ooit het noodzakelijke doen blijken van de uitbreiding onzer kaders. Het gebrek aan degelijk onderwijs in vroeger jaren heeft het getal der huidige leiders zeer beperkt; willen we nu dat de vooruitgang in onze beweging aanhoude, dan hoeven we er ook voor te zorgen dat in eene naaste toekomst het aantal diergenen welke aan het hoofd onzer groepen staan ernstig verhoogd worde.

» *En slechts in de jeugd kunnen we de noodige elementen vinden.*

» Meer en meer wordt van de leiders doorzicht, kennis van zaken en takt vereischt. Het gaat niet meer op zooals vroeger slechts de eischen der arbeiders uiteen te zetten, om enkel van tijd tot tijd in de gelegenheid gesteld te worden sommige verbeteringen in den toestand te bekomen; neen, er moet thans meer gedaan worden. Met de uitbreiding onzer macht is ook de verwezenlijking van het programma van eischen gekomen. Daarbij komt dat met de geweldige, economische wereldkrisis de vraagstukken zich op gansch andere wijze dan vroeger voordoen, dat de reactie, na onzen bijval van 1919-1920, met meer beslistheid dan ooit het hoofd opsteekt, en tracht ons de veroverde voordeelen te ontfutselen.

» *Wanneer we dus onze hoop stellen in onze jeugd, opdat zij onze kaders kome aanvullen, dan drukken we tevens ook onze overtuiging uit, dat zij zich beter dan de vroegere en huidige leiders het konden doen, voor deze moeilijke taak heeft voor de bereiden.*

» En in de eerste plaats staat, dat onze jongelui zich moeten trachten rekening te geven van de ontzaglijke offers welke de arbeiders gedurende lange jaren gebracht hebben om onze beweging tot haren huidigen staat te brengen; van wat is moeten gedaan worden om de werkers tot den vereenigingszin te brengen. Ze mogen niet vergeten, dat zij thans het werk veel verlicht vinden, en dat, wordt van hen niet meer den zoo ondankbaren arbeid der vroegere jaren vereischt, zij, — en misschien daarom wel het meest, — *het recht niet hebben zich aan den strijd te onttrekken maar integendeel voor plicht hebben om, met al den gloed welke de jeugd hun geeft, de stappen der ouderen te*

volgen, dezer werk voor stilstand of verval te behoeden.

» *Dat ze dus de noodige inspanning doen om de verwachtingen welke de ouderen in hen, voor het voortzetten van het aangevangen werk, stellen niet te beschamen. Dat ze zich geene ondankbaren toonen, dat ze geene vrees koesteren er te veel te zijn, want onze beweging heeft met hare gedurige uitbreiding en hare steeds klimmende macht, eene steeds grootere behoefte aan voormannen; laat ze eerbied koesteren voor wat anderen met zulke beperkte middelen, met zooveel moeite en opoffering, trots tegenwerking en tegenslag, tot stand brachten.*

» En de andere jongelui, welke zich niet tot vooraanstaanden voorbereiden kunnen, — niet allen kunnen uitverkoren zijn, — moet ook het bewustzijn bijgebracht worden dat steeds door de saamhoorigheid tusschen de arbeiders, door de onderlinge verstandhouding, door het schouder aan schouder optreden, door de medewerking van allen het mogelijk wezen zal, niet alleen de tot hiertoe behaalde voordeelen te behouden en te bestendigen, maar ook om nieuwe punten van ons programma van eischen, het eene achter het andere, te verwezenlijken.

» *Als dat onze jeugd wordt ingeprint; als zij, zooals het hare plicht is, leeren en zich ontwikkelen wil; als zij zich onder de hoede der ouderen scharen wil en met deze samenwerken aan de bevestiging, de uitbreiding en de versterking onzer beweging, dan mogen we met gerust gemoed de toekomst inblikken! Geen twijfel of deze behoort ons toe!* »

Toen in 1929 de Syndikale Kommissie te Antwerpen hare Ve Syndikale Week aan de « vakvereenigingsvraagstukken » wijdde, werd als een der bijzonderste punten de kwestie der jeugd in de vakbeweging behandeld. De aldaar aangenomen wenschen werden het volgend jaar aan het Syndikaal Kongres voorgelegd, en door dit laatste bekrachtigd. De sinds gehouden syndikale kongressen hebben zich steeds met het jeugdvragestuk onledig gehouden. Meerdere besluiten werden genomen. We wijzen vooral op het besluit dat de oprichting van syndikale jeugdorganisaties voorziet.

* * *

Een eerste waarlijk ernstige poging, welke ontegensprekelijk goede vruchten heeft afgevoerd, was de inrichting van kursussen voor jonge vakbonders. Het was op wensch van het Internationaal Jeugd- en Opvoedingskomitee, werkende in den schoot van het Internationaal Vakverbond, dat het Bureel van dit laatste den aangesloten landen voorstelde de syndikale opvoeding der jeugdige leden te bevorderen. De Syndikale Kommissie van België was misschien wel de eerste der aangesloten organisaties om

aan dit verzoek gevolg te geven. Onmiddellijk werd besloten tot het inrichten van kursussen voor jonge vakbonders. De syllabus werd door de Syndikale Kommissie aan ieder leerling bezorgd, terwijl voor de inrichting de zoo gewaardeerde medewerking van onze Federaties van Vakbonden en de Centrale voor Arbeidersopvoeding werd ingeroepen.

Misschien heeft het zijn nut de tabel dezer kursussen en het aantal leerlingen hier weer te geven?

Jaar	Aantal kursussen	Aantal leerlingen
1929-1930	11	600
1930-1931	13	950
1931-1932	21	1,500
1932-1933	65	2,000
1933-1934	12	875
1934-1935	14	1,985

Verder wenscht de Syndikale Kommissie de leerlingen nog meer aan te moedigen. Zij richt

even op te wijzen, dat onze kursussen voor jonge vakbonders geleid hebben tot de oprichting van syndikale jeugdorganisaties? Het schoonste voorbeeld is wel die van Antwerpen. Het eerste jaar had de Federatie van Vakbonden aldaar het niet mogelijk geacht de cursus voor jonge vakbonders in te richten. Het tweede jaar wel. En de bijval was buitengewoon! Zoodanig dat, toen een laatste maal al de overtalrijke leerlingen te zamen waren gebracht om de besluiten uit de genoten lessen te trekken, makker Laroche in vervoering uitriep: « Ge hebt nu verscheidene weken ernstig te zamen gestudeerd. Ware het nu niet gewenscht dat ge allen te zamen bleeft? » En daaruit is dan de Syndikale Jeugdorganisatie geboren, waarop onze Antwerpsche kameraden te recht fier gaan, en die voor velen tot voorbeeld strekt in de pogingen die worden aangewend om, in alle uithoeken des lands, onze jeugdige leden te zamen te brengen met de be-

Als dat onze jeugd wordt ingeprint; als zij, zooals het hare plicht is, leeren en zich ontwikkelen wil; als zij zich onder de hoede der ouderen scharen wil en met deze samenwerken aan de bevestiging, de uitbreiding en de versterking onzer beweging, dan mogen we met gerust gemoed de toekomst inblikken! Geen twijfel of deze behoort ons toe!

dan ook elk jaar een bijzondere studieweek in, gehouden in de Hoogere Arbeidersschool, te Ukkel. De leerlingen van de kursussen worden verzocht een exaam te onderstaan, en de beste onder hen wonen deze bijzondere studieweek op kosten der Syndikale Kommissie bij. Ter inlichting hier de tabel dezer bijzondere studieweken:

Jaar	Aantal leerlingen		
	Vlaamsche	Waalsche	Totaal
1930	21	12	33
1931	19	18	37
1932	18	14	32
1933	14	18	32
1934	18	17	35
1935	18	13	31

Men zal wel willen erkennen, dat de krachtsinspanningen der Syndikale Kommissie in deze met een zeker welslagen zijn bekroond geworden. Laat ons hier bijvoegen dat, sedert het houden dezer kursussen, meerdere leerlingen zijn opgemerkt geworden, die of wel door hunne vakorganisatie, of wel door de geldelijke hulp van andere groepen, evenals van de Syndikale Kommissie, in staat zijn gesteld geworden als leerling in de Hoogere Arbeidersschool, te Ukkel, te worden opgenomen.

Misschien zal men ons ook wel toelaten er

doeling van hen toekomstige en bekwame leiders te maken.

Ten slotte, durven wij er met een zekere fierheid op wijzen dat, uit de rangen der jongeren die kursussen bijwoonden, meerderen zijn opgestaan die thans een voorname plaats in de vakbeweging hunner streek bekleeden, en die veel hoop voor de toekomst geven.

* * *

Natuurlijk, valt er nog heel veel te doen. In de eerste plaats de besluiten der syndikale kongressen doorvoeren. Maar dit is voor de Syndikale Kommissie veel gemakkelijker gezegd dan gedaan. Inderdaad, de Syndikale Kommissie heeft door hare statuten niet de macht, noch de mogelijkheid de aangesloten centralen en de federaties van vakbonden te dwingen over te gaan tot het oprichten van syndikale jeugdorganisaties. Er moet dus meer met overreding gewerkt worden.

Inderdaad, in alle hoeken des lands slaafsch het Antwerpsch voorbeeld trachten toe te passen is, zooals we het reeds zoo dikwerf aantonden, onbegonnen werk. In meerdere streken des lands hebben de federaties van vakbonden niet de noodige geldmiddelen te harer beschikking en kunnen dus niets uitrichten zonder

den steun der centralen. In andere federaties is men nog immer niet overtuigd, dat het onmogelijk is een eenheidsjeugdbeweging tot stand te brengen.

Om al deze redenen heeft de Syndikale Commissie besloten tot de oprichting van een nationale jeugdkommissie, die hare medewerking zal verleenen tot het doorvoeren van de kongresbesluiten; die voor taak heeft in de meest mogelijke mate het werk der syndikale jeugdorganisaties in de onderscheiden streken des lands op een algemeen plan samen te ordenen, zoodat een wel afgeteekend programma aan de basis liggen zal van al de bedrijvigheid op dit gebied.

Indien de Syndikale Commissie tot een dergelijk besluit gekomen is, spruit dit voort uit het feit dat een eenheidsbeweging voor de gansche arbeidersbeweging gefaald heeft. De redenen daarvan hier uiteenzetten is, voor het oogenblik althans, overbodig.

Alleen moet herhaald worden, dat de Syndikale Commissie niet anders beoogt dan de doorvoering harer kongresbesluiten. Dat het daarenboven buiten hare oogmerken ligt iets te doen wat eigenlijk op het terrein ligt der andere vertakkingen van de jeugdorganisaties in de arbeidersbeweging. Maar we kunnen, als vakbeweging, ons niet onttrekken aan de opvoeding onzer jongeren, want wij alleen kennen de behoeften onzer beweging. Wij zullen op dit terrein onze taak vervullen en denken er niet aan ze door anderen te laten overnemen.

* * *

De werking der Syndikale Commissie ten voordeele van de syndikale jeugdorganisaties schijnt sommige leiders van de andere takken der jeugdbeweging in eenen hoogen graad van ontstemming te hebben gebracht. Ze maken

zich kwaad en winden zich op; laten zich zelfs verleiden tot uitdrukkingen die werkelijk niet passen in de pen van menschen die voor zich het monopool opeischen van de bevoegdheid in het opleiden der jeugd in de richtige banen. Ze gaan zich te buiten aan grove woorden en zinspelingen welke er ons gaan doen aan twijfelen of het vertrouwen, dat we tot hertoe in hunne bekwaamheid en vooral hun doorzicht hadden, wel goed geplaatst was. Zij die op hun gebied zonder twijfel ernstig werk gedaan hebben, maar toch nooit de behoeften der vakbeweging maar in het minst begrepen hebben, stellen zich thans als schoolmeesters aan, aan wier onderrichtingen de vakbeweging zich zal te onderwerpen hebben.

De leiders onzer vakbeweging hebben nooit geweigerd goeden raad, van waar ook komend, aan te nemen. De meesten hebben in hun leven niets anders gekend dan de harde school des levens. Zij zijn heel dankbaar, dat de jongeren thans beter beslagen den strijd voor het leven kunnen aanvatten en voeren. Wellicht zal men in de kringen der jongeren wel willen erkennen dat, indien de omstandigheden thans grondig gewijzigd zijn, zoodat ze de mistoestanden van over veertig en vijftig jaar hebben kunnen doen vergeten, dit wel voor een goed deel het werk is van de ouderen en pioniers, dank aan wier opofferingen, toewijding en uithoudingsvermogen onze beweging zich tot den huidigen bloei heeft weten te brengen. Maar de vakbeweging blijft het terrein en het eigendom van de bestaande vakbonden. Het is in haren schoot dat de werking moet gevoerd worden, dat de noodwendige bedrijvigheid moet ontwikkeld worden in het streven naar het bereiken van ons doel. Zij kan noch mag dit aan ongewijden en onbevoegden overlaten. Zij zal dit ook niet doen, doch houdt zich steeds voor oprechte en bekwame medewerking aanbevolen.